

Dialog chrześcijan z wyznawcami innych religii za wzorem św. Franciszka z Asyżu, red. Salezy Bogdan BRZUSZEK OFM, Zenon Marian Styś OFM, Warszawa – Rzym 2006, 246 s., ISSN 1642-5545, ISBN 83-905319-8-4, tytuł oryginału: *Il dialogo dei credenti sulla scia di S. Francesco*, Venezia – Roma 2006.

Franciszkańskie Centrum dla Europy Wschodniej i Azji Północnej opublikowało już siódmy tom w serii *Jeden jest Pan*, który jest trzecim z cyklu pomocy formacyjnych, opracowanych przez *Służbę na Rzecz Dialogu Zakonu Braci Mniejszych*. Pierwszy z nich w polskim wydaniu nosi tytuł: *Ekumeniczne powołanie franciszkanina* (2002), drugi – *Zycie jako dialog za przykładem św. Franciszka z Asyżu* (2003), trzeci, obecny – *Dialog chrześcijan z wyznawcami innych religii za wzorem św. Franciszka z Asyżu*. W serii *Jeden jest Pan* pomiędzy powyższymi tomikami umieszczone zostało opracowanie zatytułowane *Od krucjat ku spotkaniu z muzułmanami w duchu św. Franciszka z Asyżu* (2005). W ten sposób Franciszkańskie Centrum dla Europy Wschodniej i Azji Północnej (FCE-WiAP) w Warszawie niemal na bieżąco stara się realizować program Zakonu, formowany przez jego *Służbę na Rzecz Dialogu*. Zarówno *Służba na Rzecz Dialogu*, jak i Centrum chcą bowiem m.in. przez swoje publikacje pobudzić i zachęcić wszystkich polskich Braci Mniejszych do podejmowania dialogu z wyznawcami innych religii, gdziekolwiek się z nimi zetkną, czy to indywidualnie, czy na mocy misji otrzymanej od swoich przełożonych.

Ponieważ podstawy i istotne cechy dialogu w ogóle oraz dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego w duchu franciszkańskim zostały wyłożone w poprzednich tomach serii, dlatego redaktorzy tomu w języku włoskim, chcąc przekazać

całość problematyki, zdecydowali się na pewne powtórzenia. Przede wszystkim zamieścili w nim niemal cały materiał na temat islamu, który znalazł się już we wspomnianym szóstym tomie serii *Jeden jest Pan* z roku 2005. W polskim wydaniu zostały one zastąpione syntetycznym artykułem dr Agaty Skowron-Nalborczyk i dr. Adama Wąsa SVD pt. *Islam jako religia i w dialogu z chrześcijaństwem* (s. 139-159) oraz tekstem prof. Eugeniusza Sakowicza *Dialog międzyreligijny w Polsce* (s. 209-241), który z kolei zapoznaje z postawą Polaków wobec wyznawców religii niechrześcijańskich w naszym kraju. Natomiast artykuł dr. Salezego B. Brzuszka OFM pt. *Żyjmy duchem Asyżu* (s. 93-138) przybliża przesłanie św. Franciszka, które Jan Paweł II odczytał i zawarł w pojęciu „duch Asyżu”, kierując je do wyznawców wszystkich religii świata, jako program ich współżycia i dialogu.

W pierwszej części publikacji (s. 25-62) w sześciu artykułach mowa jest natomiast o doświadczeniach dialogu prowadzonego przez franciszkanów z różnymi tradycjami religijnymi. Świadectwo ich życia zakonnego w służbie Królestwa Bożego, duch braterstwa, służba na rzecz najuboższych i potrzebujących, od Maroka po Tajlandię i Chiny, to wszystko samo w sobie stanowi prawdziwy dialog, z którego rodzi się przyjaźń i braterstwo i który objawia miłość Chrystusa do owych „innych ludzi wiary”

Synowie św. Franciszka czują się powołani do tego, by kroczyć jego śladami i zachowywać postawę braterstwa i otwartości wobec wszystkich, a zwłaszcza wobec tych, którzy wydają nam się dalecy i obcy. Zachętą do lektury omawianej publikacji są słowa, które w *Prezentacji* napisał Minister Generalny zakonu franciszkanów Fr. Jose Rodriguez Carballo: „Czas, w którym żyjemy, przynosi nam wiele sygnałów zamykania się w sobie, fundamentalizmu, fanatyzmu i postaw niewolnych od agresji, połączonych, niestety, z uczuciami religijnymi. Jawi się więc pilna potrzeba oczyszczenia nie tylko pamięci, ale także serca i sumienia, by wyrobić w sobie braterską postawę i pokojowe nastawienie wobec świata, w którym coraz wyraźniejsza staje się wzajemna współzależność i nasila się zjawisko pluralizmu w dziedzinie kulturalnej i religijnej. Zatem ważne jest, aby w tej nowej sytuacji wzajemne poznanie prowadziło do przyjaźni, aby z szacunkiem dla cudzych wartości podkreślano to, co dobrego jest u innych ludzi, i aby na zasadzie równości uznawano godność i wolność sumienia każdego człowieka. Trzeba też, abyśmy my, wyznawcy wszystkich religii, połączyli nasze serca i nasze dłonie i przemienili nasz świat w dom nadający się do mieszkania, tworząc kulturę pokoju i braterstwa, stając w obronie przyrody i integralności stworzenia i manifestując w ten sposób szacunek dla istot żyjących i dla piękna tego świata, by krzewić cywilizację miłości wśród tych, którzy czują się dziećmi tego samego jedyne Boga Ojca” (s. 11).